

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa J. M.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń [...] S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 lutego 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 12 grudnia 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w W., uwzględniając częściowo powództwo o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę, zasądził od pozwanego zakładu ubezpieczeń na rzecz powoda między innymi kwotę 110 000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 15 lutego 2009 r. do dnia zapłaty oraz określone kwoty tytułem odszkodowania i renty, oddalając powództwo w pozostałej części.

Rozpoznając apelacje obu stron Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 12 grudnia 2014 r. uwzględnił częściowo apelację strony pozwanej i zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo o zasądzenie ustawowych odsetek od kwoty 110 000 zł za okres od dnia 15 lutego 2009 r. do dnia 19 marca 2014 r., a w pozostałej części oddalił apelację pozwanej, oddalił w całości apelację powoda i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd drugiej instancji nie podzielił zarzutów apelacji powoda i, podobnie jak Sąd Okręgowy, stwierdził, że powód w 20% przyczynił się do szkody, jakiej doznał w wypadku komunikacyjnym. Wobec tego uznał za zasadne na podstawie art. 362 k.c. obniżenie w takim zakresie należnego mu zadośćuczynienia, ostatecznie do wysokości zasądzonej kwoty 110 000 zł, przy uwzględnieniu także wypłaconej już przez ubezpieczyciela kwoty 10 000 zł.

Podzielił natomiast stanowisko strony pozwanej w kwestii daty zasądzenia ustawowych odsetek i stwierdził, że w świetle § 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 392, ze zm. - dalej: „uuo, UFGiPBUK”), świadczenie ubezpieczyciela ma charakter terminowy, a zgodnie z art. 363 § 2 k.c., wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalania odszkodowania. Powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone między innymi w wyrokach z dnia 22 stycznia 2014 r. III CSK 98/13, z dnia 24 lipca 2014 r., II CSK 595/13 (niepubl.) i z dnia 6 lipca 1999 r., III CKN 315/98 (OSNC 2000/2/31) uznał, że w okolicznościach sprawy ustawowe odsetki od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia powinny być zasądzone od dnia wyrokowania, gdyż rozmiar krzywdy powoda ustalony został ostatecznie dopiero w tej dacie, podobnie jak adekwatne do niego zadośćuczynienie.

W skardze kasacyjnej powód w ramach pierwszej podstawy kasacyjnej zarzucił naruszenie art. 359 § 1 i 2 k.c. w zw. z § 14 ust. 1 i 2 uuo, UFGiPBUK, przez przyjęcie, że w okolicznościach sprawy uzasadnione było zasądzenie ustawowych odsetek od chwili wyrokowania, a w ramach drugiej podstawy kasacyjnej zarzucił naruszenie art. 385 w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. przez

nieuwzględnienie uzasadnionego zarzutu apelacji i w konsekwencji oddalenie zasadnej apelacji oraz art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez wadliwe sporządzenie uzasadnienia.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że w odniesieniu do podstawy kasacyjnej dotyczącej terminu zasądzenia ustawowych odsetek od zadośćuczynienia skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż jak wynika z licznych orzeczeń także Sądu Najwyższego zasadą jest zasądzanie odsetek w terminie 30 dni od daty zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi, a w sprawie nie wystąpiły szczególne okoliczności uzasadniające odstępstwo od tej zasady.

Co do drugiej podstawy kasacyjnej skarżący wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 k.p.c. stwierdzając, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, bowiem Sąd Apelacyjny w istocie rzeczy nie rozpoznał zasadnej apelacji powoda w kwestii przyczynienia się powoda do szkody wynikającej z wypadku komunikacyjnego, a uzasadnienie w tym przedmiocie nie odpowiada wymaganiom art. 328 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym i jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 k.p.c. powinien przedstawić występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne przez jego odpowiednie sformułowanie jako abstrakcyjnego pytania prawnego powstałego na tle określonego przepisu prawa, mającego zastosowanie w ustalonym stanie faktycznym, przedstawić pogłębiony wywód prawny ze wskazaniem kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, jakie zagadnienie to wywołuje oraz wykazać, że mają one tak poważny charakter, iż wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy koniecznego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy lecz także dla rozwoju prawa (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.).

Skarżący nie wykazał powyższych okoliczności, gdyż nie sformułował żadnego zagadnienia prawnego a jedynie wskazał w jaki sposób, jego zdaniem, Sąd drugiej instancji naruszył przepisy powołane w drugiej podstawie kasacyjnej. Niezależnie od tego trzeba stwierdzić, że zgodnie z art. 398³ § 1 pkt. 2 k.p.c. naruszenie przepisów postępowania tylko wtedy może stanowić skuteczną podstawę skargi kasacyjnej i wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, jeżeli mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Skarżący naruszenia wskazanych przepisów postępowania upatruje w nierozpoznaniu przez Sąd Apelacyjny kwestii przyczynienia się powoda do wypadku. Ponieważ jednak nie zgłosił – w ramach pierwszej podstawy kasacyjnej - zarzutu naruszenia art. 362 k.c., a Sąd Najwyższy jest związany podstawami kasacyjnymi (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), przy tak sformułowanych podstawach kasacyjnych poza zakresem kognicji Sądu Najwyższego musi pozostać zarówno kwestia przyczynienia się powoda do szkody jaki i wpływ na wynik sprawy ewentualnego zaniechania zajęcia się tą kwestią przez Sąd drugiej instancji. Tym samym również nie może być skuteczne odwołanie się do tych naruszeń w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący nie wykazał też, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., a więc, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07). Tymczasem kwestia daty początkowej płatności ustawowych odsetek od świadczeń odszkodowawczych oraz kwot zadośćuczynienia nie jest jednolicie rozumiana w doktrynie i rozstrzygana w orzecnictwie, na co wskazał sam skarżący. Jak przyjmuje się w judykaturze, określenie tej daty powinno nastąpić w nawiązaniu do regulacji art. 363 § 2 k.c. i w znacznej mierze zależy od okoliczności faktycznych sprawy. Tak też przyjął Sąd Najwyższy w powołanym przez Sąd Apelacyjny

i skarżącego wyroku z dnia 22 stycznia 2014 r. III CSK [...] (niepubl.). W świetle wskazanej na wstępie definicji „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., nie można mówić o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jeżeli Sąd wybrał jedną z możliwych i dopuszczalnych wykładni przepisu, którego rozumienie budzi istotne wątpliwości i rozbieżności oraz wskazał okoliczności ustalone w sprawie, które tę wykładnię uzasadniały. Skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w istocie polemizuje jedynie z oceną Sądu w kwestii istnienia w sprawie szczególnych okoliczności uzasadniających zasądzenie ustawowych odsetek od dnia wyrokowania. To jednak nie wystarcza do wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.